

100 EKOFAKTÓW, O KTÓRYCH KAŻDY MÓWIĆ POWINIEN

SCENARIUSZE LEKCJI/ZAJĘĆ/WARSZTATÓW
EKPRESOWE EKOGRY I EKOZABAWY

POLSKA PÓŁKA
FILMOWA

SZKOŁA JĘZYKA
I KULTURY POLSKIEJ
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH

NAWA

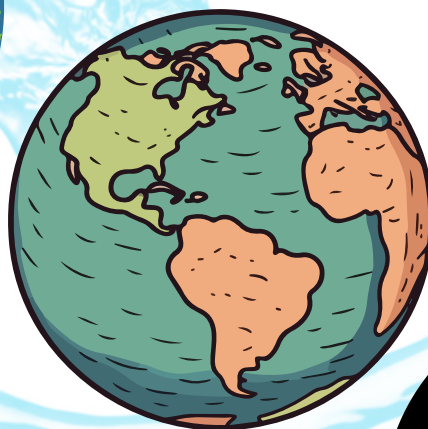
NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

JUSTYNA PILAK

**„ZIEMIA CAŁY CZAS
DO NAS PUKĄ
I DAJE ZNAĆ,
ŻE JEST ZŁE”
(ANDRZEJ PAĞOWSKI)**

100 EKOFAKTÓW, O KTÓRYCH
KAŻDY UCZĄCY SIĘ POLSKIEGO
MÓWIĆ POWINIEN

KARTA PRACY

1. Tematy do dyskusji.

- Czy wiesz, kim jest Andrzej Pągowski - opowiedz, jeśli wiesz. Jeśli nie wiesz, poszukaj informacji na temat Pągowskiego w internecie.
- Przeczytaj tytułowy cytat i zastanów się, jakiego zagadnienia on dotyczy.
- Czy ta kwestia jest obecnie istotna? Dlaczego?
- Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że Ziemia daje nam do zrozumienia, w jak trudnej sytuacji się znajdujemy?

2. Wykorzystaj swoje umiejętności poszukiwania informacji w dostępnych w internecie źródłach. Pracuj ze słownikiem. Stwórz definicje podanych wyrazów i wyrażeń:

Ziemia

środowisko

ekosystem

globalne ocieplenie

zanieczyszczenie

odpady

ekologia

ochrona

kryzys

równowaga

zrównoważony rozwój

emisja

odnawialne źródła energii

zasoby naturalne

bioróżnorodność

recykling

degradacja

KARTA PRACY

2. Uzupełnij zdania wyrazami z ćwiczenia 1. Uwaga! Nie wszystkie wyrazy i wyrażenia będą ci potrzebne.

- a) Ziemia jest naszym wspólnym domem i musimy dbać o jej ochronę.
- b) _____ klimatyczny, w głównej mierze, jest spowodowany działalnością człowieka.
- c) Globalne ocieplenie jest wynikiem nadmiernych _____ gazów cieplarnianych.
- d) Jednym z najważniejszych celów ochrony przyrody jest zachowanie _____ biologicznej.
- e) Zrównoważony rozwój społeczeństwa wymaga racjonalnego korzystania z _____ oraz odnawialnych źródeł energii.
- f) Długotrwałe _____ powietrza ma negatywny wpływ na zdrowie ludzi i na _____.
- g) Postępująca _____ środowiska naturalnego przyczynia się do występowania coraz groźniejszych zjawisk atmosferycznych.

3. Przeczytaj podane fragmenty i napisz jedno zdanie podsumowania pod każdym z nich. (Fragmenty zostały wygenerowane przy pomocy sztucznej inteligencji [AI]).

A. Współcześnie stoimy przed ogromnym wyzwaniem ekologicznym, związanym z nadmiernym zużyciem plastikowych opakowań i trudnością w ich recyklingu. Brak odpowiedniej gospodarki odpadami przyczynia się do zanieczyszczenia wszystkich ekosystemów.

Ten fragment mówi o

B. Wysoka emisja gazów cieplarnianych, stwarza zagrożenie dla zdrowia publicznego i przyspiesza zmiany klimatyczne. Konieczne jest podjęcie wszelkich możliwych działań, między innymi promowanie transportu publicznego i inwestycje w odnawialne źródła energii.

Ten fragment mówi o

KARTA PRACY

C. Wylesianie, związane głównie z rolnictwem i eksploatacją surowców naturalnych, prowadzi do utraty cennych lasów deszczowych i spadku bioróżnorodności. Ochrona lasów oraz promowanie zrównoważonych praktyk leśnych stają się coraz ważniejsze.

Ten fragment mówi o

D. Substancje chemiczne obecne w pestycydach i herbicydach mają negatywny wpływ na zdrowie ludzi oraz ekosystemy. Konieczne jest bardziej rygorystyczne regulowanie i kontrolowanie stosowania tych substancji, a także promowanie rolnictwa ekologicznego.

Ten fragment mówi o

E. Niszczenie raf koralowych w wyniku zmian klimatycznych i działań człowieka stanowi ogromne zagrożenie dla życia morskiego i wybrzeża. Globalne działania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych są niezbędne dla ocalenia tych unikalnych ekosystemów.

Ten fragment mówi o

F. Górnictwo i wydobywanie surowców naturalnych często prowadzą do degradacji środowiska i zanieczyszczenia gleby i wód. Przemysł ten musi dążyć do bardziej zrównoważonych i ekologicznych metod wydobywania i przetwarzania surowców.

Ten fragment mówi o

DYSKUSJA

Jakie są najważniejsze problemy związane z ochroną środowiska w twoim kraju?

Jakie są główne przyczyny degradacji środowiska naturalnego?

Jakie znaczenie ma edukacja ekologiczna w budowaniu świadomości ekologicznej społeczeństwa?

W jaki sposób jednostki mogą przyczynić się do ochrony środowiska w swoim codziennym życiu?

Jakie są możliwe rozwiązania problemu zanieczyszczenia powietrza?

Jakie są korzyści wynikające z korzystania z odnawialnych źródeł energii?

Jakie działania mogą zostać podjęte w celu ochrony różnorodności biologicznej?

Jakie wyzwania stoją przed globalnymi organizacjami i rządami w zakresie ochrony środowiska?

PROJEKTY TWÓRCZE

KARTA NAUCZYCIELA

Zorganizuj debatę na temat jednego z tematów poruszanych na lekcji, na przykład "Czy globalne działania ekologiczne są wystarczające?".

Projekt badawczy. Zaproponuj uczestnikom lekcji przeprowadzenie projektu badawczego na temat konkretnego problemu środowiskowego. Mogą zbierać informacje, analizować dane, szukać rozwiązań i przedstawiać wyniki i wnioski na podstawie swoich analiz.

Poproś studentów o przygotowanie plakatów ilustrujących przesłanie cytatu rozpoczynającego lekcję.

Zaproponuj wymyślenie sloganów reklamowych dla działań ekologicznych prowadzonych lokalnie lub globalnie.

Poproś uczestników zajęć, aby przygotowali krótkie przedstawienie teatralne, w którym wyrażą przesłanie cytatu rozpoczynającego lekcję. Mogą wykorzystać dialogi, monologi i dowolne techniki teatralne.

REDAKCJA: AGNIESZKA TAMBOR

PROJEKT I POMYSŁ: AGNIESZKA TAMBOR

autorki scenariuszy:

Agnieszka Tambor (Polska Półka Filmowa, Uniwersytet Śląski w Katowicach)

Justyna Hanna Budzik (Lekcje o Filmie, Uniwersytet Śląski w Katowicach)

- Marta Burza (Polski Dzisiaj)
- Marta Chrzczanowicz (Filmowe zwierzęta)
- Dominika Ciapa
- Justyna Pilak (Polish Anywhere)

Paulina Stasiak (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Szkoła Języka i Kultury Polskiej)

- Katarzyna Gryniewicz

Magdalena Nowak-Kaczmarek (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Szkoła Języka i Kultury Polskiej)

- Anna Smajdor (Politechnika Śląska)
- Justyna Szlachta-Ignatowicz
- Marika Tylkowska
- Sandra Walecka (Polski na Emigracji)
- Joanna Waszkowska (II Liceum Ogólnokształcące im. Powstańców Śląskich w Mysłowicach, Pałac Młodzieży im prof. A. Kamińskiego w Katowicach)
- dorota kweczlich

Zamysłem działań podejmowanych w projekcie „100 ekofaktów, o których każdy uczący się polskiego mówić powinien” jest realizacja „Celów Zrównoważonej Edukacji Języków Obcych na Rzecz Klimatu”. Pierwszy z nich to budowanie i umacnianie pozytywnego obrazu oraz prestiżu Polski w świecie. Chcemy pokazać „ekologiczną i klimatyczną” pozycję Polski na arenie międzynarodowej. Atrakcyjność gospodarcza i ekonomiczna jest współcześnie bezpośrednio powiązana z zainteresowaniem językiem i kulturą danego kraju. Jeśli Polska chce zachęcić młodych ludzi z innych krajów np. do studiowania (lub podejmowania nauki naszego języka w swoich krajach), musi prezentować się jako kraj nowoczesny i świadomy roli, jaką źródła energii, kryzys klimatyczny czy zrównoważony rozwój odgrywają i odgrywać będą w przyszłości. Drugim celem projektu jest włączenie w ramy nauczania języka polskiego jako obcego treści kluczowych z perspektywy współczesnej edukacji w ogóle. Ujęte z perspektywy teoretycznej idee związane z ekologią trzeba połączyć z nauczaniem słownictwa i struktur z zakresu tej tematyki oraz z propozycjami praktycznego wykorzystania nabytej wiedzy. Nauczanie i uczenie się treści związanych z „ekologią” musi wiązać się z wykorzystaniem wiedzy w projektach społecznych, a także zachęcaniem uczestników do samodzielnego zgłębiania tematów – zwiedzania, poznawania świata i ciągłego zmieniania go na lepsze.

(Na podstawie artykułu: „Ekogłottodydaktyka polonistyczna – potrzeba i prawo XXI wieku”, aut. Agnieszka Tambor)

Projekt „100 ekofaktów, o których każdy uczący się polskiego mówić powinien” jest finansowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach programu Promocja Języka Polskiego

www.polskapolkafilmowa.pl
www.sjikip.us.edu.pl

